بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری

تاریخ: ۱۳۹۳/۱۲/۲۵
شماره: ۹۲۴۵۶۰۲
پیوست: .....

ریاست محترم دانشگاه

سلام علیکم،

احتراماً، به منظور حفظ و دفاع از حقوق مادی و معنوی تولیدات علمی مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی و به جهت اجتناب از تخلفات احتمالی در این موضوع، مصادیق و دستورالعمل نحوه بررسی تخلفات پژوهشی (پیوست) جهت اجرا ارسال می‌شود.

بدیهی است نظرات ارشادی اساتید و فرهیختگان معزز دانشگاهی می‌تواند در اصلاح آیین‌نامه‌های مربوطه و ارتقاء روند اجرایی آن، مؤثر واقع گردد.

با آرزوی توفیق الهی
عبدالحسین فریدون
مشاور وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
Website:www.msrt.ir
Email:info@msrt.ir

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری
وزیر

بسمه تعالی

تاریخ :.....
شماره :.....
پیوست :.....

«بسمه تعالی»

دستورالعمل نحوه بررسی تخلفات پژوهشی

مقدمه:

یکی از رسالت‌های مهم دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور تولید علم است. به موازات سرمایه‌گذاری برای تولید علم باید در نگه‌داری این دست آوردها نیز تلاش جدی انجام شود. امنیت تولیدات علمی و حفظ و نگه‌داری این تولیدات، به مراتب از زمینه‌سازی برای تولید آن مهم‌تر می‌باشد بدین‌وسیله می‌توان از ورود خدشه به اعتبار دانشگاه و تولید کنندگان واقعی علم جلوگیری نمود. اگر چه مصادیق تخلفات پژوهشی در دانشگاه‌ها و موسسات علمی کشور اندک می‌باشد، با این حال وجود یک دستورالعمل واحد که روند نحوه بررسی این تخلفات را یکسان سازی نماید ضروری به نظر می‌رسد.

ماده ۱: اهداف

۱-۱: صیانت از مالکیت فکری و رعایت حقوق مادی پژوهشگران

۱-۲: ارج نهادن به اصول اخلاق علمی و پایبندی به آن در جامعهٔ علمی

۱-۳: جلوگیری از تضعیف اعتبار علمی کشور

ماده ۲: تعاریف

۲-۱: **تخلف پژوهشی:** هرگونه سوء استفاده از تولیدات علمی و ارائه اطلاعات نادرست.

۲-۲: **وزارت:** منظور از وزارت در این دستورالعمل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری
وزیر

۲-۳: **موسسه:** موسسه در این دستورالعمل شامل کلیه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی وابسته به وزارت علوم تحقیقات و فناوری می‌باشد.

ماده ۳ ـ آثار پژوهشی و محصولات علمی ، شامل موارد زیر می‌باشد:

۱ـ۳ـ طرح پژوهشی و یا ایده مکتوب

۲-۳- اختراع یا کشفیات، طرح صنعتی

۳-۳- کتاب

۴-۳- مقاله

۵-۳- گزارش علمی و فنی مکتوب

۶-۳- نرم‌افزار و برنامه رایانه‌ای و مستندات مربوط

۷-۳- پایان‌نامه و رساله

۸-۳- آثار هنری بدیع

ماده۴: ارکان گروه تخصصی بررسی تخلفات پژوهشی در "مؤسسه"

۴-۱: اعضای گروه تخصصی بررسی تخلفات پژوهشی که متشکل از حداقل ۶ نفر می‌باشد(شامل رئیس، ۲ عضو ثابت و ۳ عضو مدعو) که می‌بایست اعضای مدعو در زمینه علمی موضوع گزارش شده دارای مدرک تخصصی مرتبط باشند و ۱ نفر از آن ۳ عضو مدعو از خارج از مؤسسه باشد. همچنین حداقل یک نفر از اعضای ثابت گروه دارای سه سال سابقه فعالیت پژوهشی در دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی باشد و ترجیحاً دارای رتبه دانشیار باشد.

تبصره ۱: دبیرخانه گروه تخصصی بررسی تخلفات پژوهشی در معاونت پژوهش و فناوری "مؤسسه" مستقر می‌باشد.

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری
وزیر

تبصره۲: رئیس گروه تخصصی بررسی تخلفات پژوهشی به پیشنهاد رئیس مؤسسه منصوب می‌گردد.

تبصره ۳: اعضاء مدعو هیات بررسی و تحقیق ترجیحاً بر اساس موضوع تخلف پژوهشی با پیشنهاد اعضای ثابت و با موافقت رئیس گروه تخصصی دعوت می‌شوند و می‌توانند بر حسب پرونده ارسالی به کمیته، متغیر باشند.

تبصره ٤: اعضاء ثابت گروه تخصصی بررسی تخلفات علمی با پیشنهاد رئیس گروه تخصصی و با حکم معاون پژوهش و فناوری مؤسسه به مدت ۲ سال منصوب می‌شوند.

ماده۵: وظایف گروه تخصصی بررسی تخلفات پژوهشی در "مؤسسه"

۵-۱: برنامه‌ریزی و سیاستگذاری در خصوص برنامه های مربوط به سلامت پژوهش و همچنین نحوه پیشگیری از بروز تخلفات پژوهشی در "مؤسسه"

۵-۲: : بررسی پروپوزال‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی با استفاده از نرم‌افزار همانندجو (تشابه‌یاب) جهت جلوگیری از موازی‌کاری و تکراری بودن پایان‌نامه ها و در صورت تأیید، ارائه گواهی جهت ادامه انجام پژوهش.

۵-۳: دریافت یک نسخه از پایان‌نامه های دانشجویان تحصیلات تکمیلی و بررسی در چارچوب موازین اخلاق پژوهش و در صورت تأیید، ارائه گواهی جهت انجام امور فارغ‌التحصیلی.

۵-۴: رسیدگی به کلیه شکایات در خصوص تخلفات پژوهشی.

۵-۵: ارائه گزارش آماری فعالیت‌های گروه تخصصی به معاونت پژوهش و فناوری "مؤسسه".

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری
وزیر

ماده۶: مراحل اجرایی بررسی تخلفات پژوهشی در گروه تخصصی مؤسسه

۶-۱: ارسال گزارشات و شکایات تخلفات پژوهشی به صورت مکتوب (با امضا و محرمانه) به دبیرخانه گروه تخصصی بررسی تخلفات پژوهشی.

۶-۲: انتخاب اعضای مدعو و اقدام به تشکیل جلسه به منظور بررسی پرونده شکایت یا تخلف.

۶-۳: ارزیابی دقیق کلیه مدارک و مستندات پرونده شکایت و یا تخلف توسط اعضای گروه تخصصی تخلفات پژوهشی.

۶-۴: استفاده از نرم‌افزار همانندجو(تشابه‌یاب) جهت بازیابی نوشته‌های همانند، اندازه همانندی و منبع اطلاعات همانند در بررسی پرونده‌های تخلفات.

۶-۵: ارسال گزارش کامل از نتیجه بررسی تخلف پژوهشی به هیأت‌های انتظامی رسیدگی به تخلفات اعضای هیات علمی و کمیته انضباطی دانشجویان.

۶-۵-۱:این گزارش بایستی حداقل از اطلاعات زیر برخوردار باشد:

نوع تخلف، ، مدارک و مستندات، دفاعیات مدعی و متخلف، نتیجه بررسی و اظهارنظر کارشناسی گروه تخصصی.

۶-۵-۲: ارائه پیشنهاد جریمه در گزارش فوق، متناسب با تخلف از طرف گروه تخصصی بررسی تخلفات پژوهشی به هیأت تصمصم‌گیری و صدور حکم (هیأت‌های انتظامی رسیدگی به تخلفات اعضای هیات علمی و کمیته انضباطی دانشجویان).

ماده۷: تصمیم گیری و صدور حکم

هیات‌های انتظامی رسیدگی به تخلفات اعضاء هیات علمی و کمیته انضباطی دانشجویان بر اساس آیین‌نامه‌های انضباطی مربوطه نسبت به صدور حکم اقدام می‌نماید.

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری
وزیر

بسمه تعالی

تاریخ :
شماره :
پیوست :

ماده۸: نظارت بر حسن اجرا

نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل به عهده معاونت پژوهش و فناوری "وزارت" و در گروه تخصصی بررسی تخلفات پژوهشی مؤسسات به عهده معاونت پژوهش و فناوری "موسسه" می‌باشد.

ماده۹: تصویب

این دستورالعمل مشتمل بر یک مقدمه، ۹ ماده و ۴ تبصره در تاریخ ۹۳/۱۲/۲۳ به تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا می‌باشد.

دکتر محمد فرهادی

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲

بسمه تعالی

تاریخ :

شماره :

پیوست :

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری
وزیر

مصادیق تخلفات پژوهشی

الف ـ سوء رفتارهای پژوهشی

۱) عدم داشتن دانش تخصصی و صلاحیت علمی در موضوع مورد پژوهش.

۲) عدم مراعات صداقت در ارائه گزارش کارهای علمی خود برای کسب امتیازات علمی و اداری و ترفیع و ارتقا.

۳) جانبداری در فرآیند انجام پژوهش با دخالت دادن پیش‌فرض‌ها و تمایلات خود، دیگران یا مؤسسه‌ی سفارش دهنده‌ی پژوهش.

۴) عدم ارائه نتایج واقعی پژوهش بدلیل ترس و تأثیر فشارها و جهت‌گیری‌های سوء پیرامون پژوهشگر.

۵) عدم پایبندی به عنصر زمان (موعد مقرر) در انتشار نتایج پژوهش (امتناع از انتشار نتایج بدست آمده پژوهش در بازه زمانی معین، بدلیل منافع سودجویانه از روی عمد یا به طور سهوی).

- فقط به دلایل امنیتی می‌توان انتشار نتایج پژوهش را به زمان دیگر موکول کرد.

۶) ابهام و عدم دقت در تدوین گزارش پژوهش با روشن و شفاف نبودن مرز بین دست‌آوردهای علمی پژوهشگر و یافته‌های گرفته شده از کار دیگران.

۷) بازنویسی گفته‌های دیگران، بازی با الفاظ، زیاده‌نویسی، کلی‌گویی، جزم‌اندیشی و مصرف‌گرایی.

۸) تعصّب، حسادت، کینه و خشم، غرض‌ورزی عاطفی، توهین و جسارت، تحقیر و استخفاف دیگران، حرمت‌شکنی، بزرگ‌نمایی خود و موضوع، انفعال در نگره‌ها و باورها به دلیل دگرباوری، فریب، آزار و اذیت، بهره‌برداری ناپسند از واژه‌ها و افراد.

۹) استفاده و استناد به منابع مشکوک و فاقد اعتبار علمی(مجله، سایتِ حامی مقاله و نویسنده‌ی مقاله).

۱۰) عدم رعایت منافع ملی در کلیه مراحل انجام پژوهش.

۱۱) استفاده خلاف واقعیت از عناوینی مانند دکتر، کارشناس ارشد، استاد، دانشیار، استادیار و ... در آثار پژوهشی.

۱۲) هرگونه حذف و تغییر در نشانی اصلی نویسنده یا نویسندگان مقالات علمی.

۱۳) عدم استفاده از واژه‌های متناسب با کار انجام شده نظیر ترجمه، تألیف، تصنیف، تحقیق.

ب ـ عدم تعهد و مسئولیت نسبت به ذینفعان

۱۴) عدم رعایت منافع ذینفعان در تمام مراحل پژوهش.

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲

۱۵) انتساب غیر واقعی پژوهش به افراد فاقد هویت واقعی و فرد یا افرادی که هیچ نقشی در پژوهش ندارند و حذف مؤلف حقیقی (فرد یا افرادی که نقش به‌سزایی در جنبه‌های علمی پژوهش داشته‌اند) از فهرست نویسندگان.

- در تمامی کارهای نوشتاری مشارکتی، باید نام کلیه کسانی که در انجام پژوهش، جمع‌آوری داده‌ها و نظیر آن مشارکت علمی داشته‌اند به عنوان مؤلف ذکر شود. در صورت عدم رضایت آنان، یک یا چند مؤلف مجاز به استفاده از داده‌های آنها نمی‌باشند.

۱۶) عدم رعایت ترتیب درج اسامی بر اساس سهم هر یک از نویسندگان در نگارش پژوهش و مشارکت خلاقانه‌ی آنها.

۱۷) سوء استفاده از منابع مالی تخصیص داده شده جهت انجام پژوهش.

۱۸) کتمان نتایج خاصی از تحقیق در ازای دریافت وجوهی از متولیان تحقیق یا تهیه گزارش‌های چندگانه که موجب مخدوش شدن نتایج تحقیق و سردرگمی خوانندگان شود.

۱۹) عدم اظهار اطلاعات مربوط به بودجه، افراد و یا مؤسسات حمایت کننده و مرتبط با پژوهش و یا اظهارات غیر واقعی در این ارتباط.

۲۰) عدم اعلان نام مرکزی که پژوهش در آنجا انجام شده.

۲۱) تهیه و ارسال مقاله با ذکر نام همکاران و بدون اطلاع قبلی آنها از محتوای مقاله و محل ارسال آن

ج ـ عدم رعایت حقوق آزمودنی‌ها

۲۲) عدم معرفی مناسب پژوهشگر به آزمودنی‌ها و ارائه‌ی اطلاعات نادرست درباره‌ی خود به آنها.

۲۳) عدم روشنگری آغازین در خصوص پژوهش (نوع پرسش‌های پژوهش، درجه‌ی حساسیت این پرسش‌ها و تأثیرهای احتمالی پژوهش بر آنها) به آزمودنی‌ها.

۲۴) اجبار آزمودنی‌ها جهت مشارکت در پژوهش.

۲۵) عدم رعایت حریم خصوصی آزمودنی‌ها.

۲۶) استفاده و کاربرد اطلاعات مربوط به آزمودنی‌ها در شرایط خارج از هدف‌های پژوهشی و یا برای مقاصد شخصی.

۲۷) عدم رعایت رازداری و ناشناخته ماندن آزمودنی‌ها در پژوهش(افشای هویت).

۲۸) افشای عناوین و نتایج فعالیت‌های پژوهشی که جنبه محرمانه دارند.

۲۹) انتشار اسرار و اطلاعات اشخاص یا نهادها، بدون اطلاع و مجوز صاحبان حق.

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲

۳۰) عدم رعایت سلامت، ایمنی، ضوابط و استانداردهای لازم جهت حفاظت و آسایش آزمودنی‌های(انسان، حیوان، گیاه، اشیاء، اسناد و مدارک، آثار باستانی و محلی) در حین پژوهش به بهانه پیشرفت علم و منافع جامعه.

د ـ جعل داده‌ها

۳۱) ساخت، ثبت و انتشار داده‌ها یا نتایج یک پژوهش یا محصول علمی به صورتی که تمام یا بخشی از داده‌ها یا نتایج مذکور اصلاً وجود نداشته یا غیر واقعی باشد. مانند:

- ارائه‌ی نتیجه‌های ساختگی به عنوان نتیجه‌های آزمایش یا خروجی دستگاههای اندازه گیری یا نرم‌افزار.
- جابه‌جا کردن نتیجه‌های یک بررسی با نتیجه‌های بررسی دیگر.
- ساختن داده‌های غیر واقعی و یا دادن گزارش غیر واقعی یا ثبت غیر واقعی از آنچه روی نداده است.
- ارائه اطلاعات ساختگی که در واقع هیچ اقدامی برای گردآوری آنها نشده است.
- داده‌سازی و استفاده از داده‌های مشابه جوامع تحقیقاتی دیگر

ه ـ تحریف داده‌ها

۳۲) دستکاری یا حذف عمدی کامل یا بخشی از داده‌ها، مراحل، روش‌ها، تجهیزات و مواد مورد استفاده در مطالعه و پژوهش به صورتی که با داده یا یافته‌های واقعی متفاوت باشد. مانند:

- ارائه‌ی مراحل آزمایشگاهی یا فرایندهای غیرواقعی تحلیل، برای رسیدن به نتیجه‌هایی که در مقاله داده شده است.
- دست‌کاری نتیجه‌های به‌دست‌آمده از شبیه‌سازی یا آزمایش‌های تجربی.
- حذف بخشی از داده‌ها، نتیجه‌های آزمایشگاهی، یا بخشی از تحلیل‌های نظری که ارائه‌ی آنها، نتیجه‌های به دست‌آمده را مورد تردید قرار می‌دهد.
- استفاده از نرم‌افزارهای مختلف برای ایجاد تغییرهای غیر واقعی مورد نظر در شکل‌ها یا نمودارها.
- دست‌کاری شرایط آزمایشگاه برای رسیدن به نتیجه‌های دلخواه.
- خوش‌رنگ و آب جلوه دادن یا بزرگ‌نمایی امور کوچک با هدفِ پنهان کردن واقعیات بزرگتر.
- دست بردن در داده‌ها، حذف، تعدیل و یا اضافه کردن به داده‌ها به نحوی که آنچه ارائه می‌شود کاری نو بنماید و یا نظریه‌ای خاص با اینکار درست جلوه کند.
- دستکاری کردن عمدی در دستگاهها و روند تحقیق و آزمایش به نحوی که نظریه‌ای خاص درست یا غلط جلوه کند.
- بیان ادعا یا پدیده‌ای که واقعی نباشد.

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری
وزیر

بسمه تعالی

تاریخ :
شماره :
پیوست :

و ـ سرقت علمی

۳۳) کپی‌برداری کامل یا بخشی از یافته‌های پژوهشی یا محصولات علمی بدون استناد و ارجاع مناسب به صاحب اثر. شامل:

- اقتباس نزدیکِ افکار و الفاظ نویسنده‌ی دیگر
- تناظر یک‌به‌یک در بیان اندیشه‌ها و شباهت‌های ساختاری در نوشتار
- انتساب ایده‌ها، نظریات، فرآیندها، نتیجه‌ها یا کلمه‌های دیگران به خود، بدون ارجاع مناسب و با نیت ارائه بعنوان کار خویش
- استفاده کردن از نظریات یا کارکرد افرد دیگر و ارائه آن بعنوان کار خود بدون ذکر نام و یا دادن اعتبار به آنها.
- استفاده یا تقلید از زبان، فکر و یا نوشته نویسنده دیگر و ارائه آن بنام خویش
- استفاده از کار شخص دیگر به شکل کلمات، فرآورده‌ها و یا نظریات برای نفع شخصی، بدون ارجاع به کار اولیه
- ترجمه‌ی کل یا بخشی از آثار دیگران بدون کسب اجازه از مبادی ذی‌ربط، و معرفی آن به عنوان یک پژوهش اصیل علمی
- برداشتن اصل یک مقاله و ثبت آن به نام خود در محل دیگر مانند ترجمه یک مقاله ISI و چاپ آن در مجلات علمی داخلی.
- ارایه مقاله چاپ شده دیگران در سمینارهای داخل یا خارج کشور
- استفاده کامل یا بخشی از مقالات، پایان‌نامه و کتب چاپ شده دیگران بدون ارجاع به نویسندگان مقاله، پایان‌نامه، کتب یا اثر
- کپی‌برداری غیر قانونی از نتایج پایان‌نامه دیگران
- عدم رعایت کلیه‌ی موازین اخلاقی مرتبط با منابع و آثار چاپی در هنگام استفاده از منابع و آثار الکترونیکی
- عدم رعایت ارجاع دهی طبق سنتهای ای پی ای یا شیکاگو و سایر نظامها ارجاع دهی مرسوم.
- کپی‌برداری یا ترجمه مستقیم اغلب، شامل استفاده یک پاراگراف یا بیشتر، از منبع اصلی به شکل "کلمه به کلمه" یا "جمله به جمله"(بدون پاورقی) می‌باشد.
- کپی برداری غیر قانونی از نتایج مقالات: استفاده از اصل جمله و آوردن آن در مقاله دیگر، بدون ارجاع به متن اصلی و اجازه‌ی کتبی از مالک معنوی آن در صورت استفاده از شکلها، نمودارها، جداول، منحنی، عکس، روش‌های انجام یک فرآیند، پرسشنامه‌ی تدوین شده و هر چیز دیگری که مستقیماً توسط مؤلف حاصل نشده باشد.

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری
وزیر

• کپی نمودن جملات "کلمه به کلمه" یا مونتاژ نمودن پاراگراف‌ها "جمله به جمله" از منابع گوناگون، علیرغم اشاره به مأخذ آنها در انتهای هر جمله یا پاراگراف

تبصره: بیان مستقیم از منبع دیگر با ذکر مرجع صرفا داخل گیومه بلامانع است.

• کپی‌برداری از ساختار یا الگوریتم نوشتاری دیگران، به عبارت دیگر، دنبال کردن الگوی چهارچوب نوشتاری دیگران به همان فرم

توضیح: منظور از ساختار یا الگوریتم نوشتار، متدلوژی پژوهش در فرمت تئوری یا روش انجام آزمایش تحقیقاتی است. به عبارت دیگر زمانی می‌توان از روش تحقیق تئوری یا آزمایشگاهی دیگران استفاده نمود که به روشنی بیان شود که روش برگرفته از کدام منبع یا مرجع است.

ز ـ اجاره‌ی علمی

۳۴) منظور این است که پژوهشگری به‌جای آنکه خود به انجام پژوهش بپردازد، افرادی را برای این منظور به کار گیرد و خودش در فعالیت پژوهشی چندان تلاش نکند، سپس، بعد از تحویل کار، با دخل و تصرف اندکی در پژوهش صورت گرفته، آن را به نام خود منتشر نماید.

ح ـ عدم رعایت حقوق مالکیت معنوی و مسئولیت پژوهش انجام شده

۳۵) چاپ مقاله توسط دانشجو(پس از فارغ‌التحصیلی) بطوری که استاد(ان) راهنما و یا همکاران فعالیت علمی از مفاد آن مطلع نباشند.

۳۶) نپذیرفتن مسئولیت محتوای مقاله(صحت مطالب مندرج در مقاله)، توسط نویسندگان آن.

۳۷) عدم پذیرش مسئولیت گروه پژوهشی و صحت کل پژوهش توسط نویسنده‌ی مسئول.

۳۸) عدم سپاسگزاری از افراد حقیقی و حقوقی مشارکت کننده در پژوهش، در بخش سپاسگزاری که نویسنده یا نویسندگان بر اساس مستندات، ملزم به ذکر نام آنها بوده‌اند.

۳۹) انتساب غیر واقعی پژوهش به مؤسسه‌ای که نقشی در اصل پژوهش مربوطه یا در فعالیت حرفه‌ای فرد نویسنده نداشته است.

۴۰) عدم رعایت ترتیب درج اسامی در مقالات مستخرج از پایان‌نامه به ترتیب، اسم دانشجو، استاد(ان) راهنما و استاد(ان) مشاور.

۴۱) عدم پاسخگویی استاد راهنما نسبت به محتوای پایان‌نامه(درستی/نادرستی) به عنوان شخص مسئول.

۴۲) اضافه نمودن اسم افراد در مقاله جهت ارتقای اعتبار مقاله بدون اطلاع آنها.

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲

۴۳) دادن اطلاعات پایان‌نامه دانشجوی در حال دفاع یا فارغ‌التحصیل توسط استاد(ان) راهنما یا مشاور، به دیگران و چاپ آن در قالب مقاله حتی در صورت ذکر نام دانشجو یا انتشار آن بصورت پایان‌نامه افراد دیگر.

۴۴) مصادره یا سوء استفاده از ایده‌ها یا اطلاعات یک اثر تحت داوری توسط سردبیران و داوران این آثار که برای مجلات، کنفرانس‌ها و ... ارسال شده است.

۴۵) انتشار نتایج طرحهای پژوهشی، پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها توسط دانشجویان و اعضای هیأت علمی در قالب کتاب، مقاله و ... بدون هماهنگی و اخذ مجوز از معاونت پژوهشی دانشگاه به عنوان مالک حقوق مادی و معنوی این دست پژوهشها.

۴۶) چاپ مقالات با استفاده از پایان‌نامه دانشجویی توسط استاد راهنما یا مشاور بدون درج نام دانشجو و یا همکار پایان‌نامه و رساله

۴۷) استفاده‌های غیرقانونی از مواد، محتواها، نشان‌های تجاری، رموز تجاری یا اموال فکری تحت پوشش قانون کپی‌رایت

۴۸) استفاده از نام، عنوان و آرم موسسات و سازمان‌ها بر روی کتاب، مقاله و ... بدون کسب مجوز.

۴۹) ترجمه متون علمی و ادبی بدون اخذ مجوز از نویسنده اصلی اثر

ط ـ انتشار مجدد

۵۰) چاپ مجدد یک کتاب، مقاله و اثرات ادبی و علمی یا بخش‌هایی از آنها که قبلاً در یک نشریه‌ی چاپی یا الکترونیکی به چاپ رسیده باشد.

- چنان‌چه نویسنده‌ی مقاله‌ای که در یک نشریه در دست بررسی برای انتشار است، تصمیم بگیرد، به هر دلیلی، آن مقاله را برای نشریه‌ی دیگری ارسال نماید، باید ابتدا انصراف خود را از انتشار مقاله، به صورت کتبی به نشریه‌ی اول اعلام نماید. این کار، حداکثر تا پیش از اعلام پذیرش مقاله برای انتشار در نشریه‌ی اول امکان‌پذیر است.
- چنان‌چه نتایج یک پژوهش به‌صورت خلاصه در مجموعه مقالات یک کنفرانس علمی به چاپ رسیده باشد، ارسال آن، جهت بررسی و چاپ به‌صورت کامل در یک نشریه، بلامانع است.

ی ـ همپوشانی انتشارات

۵۱) پژوهشگر، داده‌های مقاله‌ی پیشین خود را با اندکی تغییر در متن، در مقاله‌ای با عنوان جدید به چاپ رساند.

۵۲) چاپ کامل مقاله یا مقاله با شباهت بالا در یک مجله دیگر.

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲

- دارنده ایده علمی میتواند مقاله ای که در یک زبان چاپ شده را در یک زبان دیگر نیز به چاپ برساند مشروط بر آنکه به مقاله اول ارجاع بدهد.
- تکرار قسمت‌هایی از بخش مواد و روش‌ها در مقالات بعدیِ همان نویسنده(گان)، در صورت ضرورت، بلامانع است، اما در هر حال ذکر مرجع لازم می‌باشد.

ک ـ خرید و فروش آثار پژوهشی

۵۳) خرید و فروش آثار پژوهشی(مقالات، پایان‌نامه و ...) به نحوی که خریدار، تحقیق را به نام خود بعنوان پژوهشگر یا پدیدآورنده و صاحب اثر استفاده کند.

۵۴) ضبط، خرید، فروش و سوء استفاده از سخنرانی‌های افراد بدون اجازه.

ل ـ جعل هویت

۵۵) ارائه اشتباه هویت خود یا هویت افراد دیگر در بافت علمی/دانشگاهی

۵۶) انتشار آثاری با اسامی جعلی یا با اسامی افراد دیگر بدون اجازه آنها

۵۷) جعل امضا و تهیه گواهی پذیرش جعلی جهت اخذ امتیازات مربوطه

تصویب

مصادیق تخلفات پژوهشی در ۵۷ بند، در تاریخ ۹۳/۱۲/۲۳ به تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ، قابل رسیدگی در آیین‌نامه‌های تخلفات پژوهشی می‌باشد.

دکتر محمد فرهادی

نشانی :
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت ، خیابان
خوردین ، خیابان هرمزان ،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶
شماره تلفن: ۶-۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی :
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
شماره دورنگار : ۸۲۲۳۴۰۲۲